

ABSTRAKT

Teoretická část práce obsahuje terminologii a terapeutické přístupy k léčbě problematického jedení u dětí. Výzkumná část měla za cíl zmapovat, jaké problémy rodiče rozumí pod pojmy jako nejedliectví, odmítání jídla. Zda pod těmito pojmy všichni rodiče vnímají stejné projevy, nebo jsou ve vnímání rodičů rozdíly a pokud ano, jaké tyto rozdíly jsou. Dále jak rodiče prožívají problém nejedliectví u svého dítěte a jak se snaží situaci řešit. Výsledky práce jsou následně vztaženy k možnostem psychologické terapeutické intervence. Pomocí polostrukturovaných rozhovorů bylo sesbíráno 40 anamnéz rodin a následná kvalitativní analýza formou zakotvené teorie ukázala, jak rozdílně rodiče vnímají označení toho, že jejich dítě nejí a jak tento stav prožívají a dala vzniknout jednotné teorii o interakčních procesech, které se u nejedliectví vyskytují. Rodiče popisují v celkovém počtu 41 různých projevů, které lze dále rozdělit na akce a reakce. Akce se dále rozděly do 4 kategorií (kvantita, kvalita, apetit, environmentální projevy). Reakce ukazují, jakými formami se situaci snaží matky řešit a které zároveň prožívají jako samotnou součást problému. Jedná se především o různé formy používání nátlaku při jídle, užití sondy anebo potřebu se výrazně přizpůsobit stravování dítěte. Výsledky ukazují značnou variabilitu problémů mezi jednotlivými rodinami, tak i rozdílnou míru závažnosti od dětí prospívajících až po děti neprospívající a krmené alternativními způsoby. Shodně je rodiči popisována velká psychická náročnost situace odmítání jídla dítětem. Vznikla teorie *vzájemné vztahovosti*, která ukazuje, jak jednotlivé kategorie spolu interagují a ovlivňují jedna druhou, čímž zároveň znemožňují určit kauzální problematiku a poukazují na reciproční charakter projevů. Práce nastiňuje užití teorie vzájemné vztahovosti pro zvolení vhodného postupu v psychologické intervenci, cílení péče a výběr terapeutických metod, které jsou představeny v teoretické části práce.

KLÍČOVÁ SLOVA: psychogenní ztráta chuti k jídlu, vybíravost, nejedení, porucha příjmu potravy, neprospívání, odmítání jídla